

Lagrådet gav Engqvist bakläxa om privata akutsjukhus

Proposition ska trots detta läggas fram

Lagrådet tillstyrker inte socialminister Lars Engqvists förslag om förbud mot privata akutsjukhus som drivs med vinstintresse. Men socialministern kommer ändå att lägga fram en proposition med detta innehåll till riksdagen.

Lagrådet har betydande invändningar mot förslaget om ett lagstadgat förbud för landsting att överlämna ansvaret för driften av akutsjukhus. Lagrådet går till och med så långt att man allvarligt ifrågasätter om det föreslagna förbudet tillgodoser syftet och om inte tillämpningsproblemen kommer att bli betydande.

Till att börja med kritiserar lagrådet hur frågan hanterats. Lagrådet har inte kunnat ta del av synpunkter från remissinstanser som bara yttrat sig muntligt. Önskemål från remissinstanser om en mera ingående analys av de rättsliga frågorna har inte tillgodosetts. Sammantaget anser lagrådet att underlaget för granskningen är bristfälligt.

Lagrådet menar att målet med förbudet mot vinstdrivande akutsjukhus – att bevara en demokratiskt styrd, solidariskt finansierad allmän hälso- och sjukvård given utifrån behov – kan uppnås på andra sätt som inte inskränker det kommunala självstyret.

Ser andra möjligheter

Lagrådet menar t ex att ett landsting kan villkora ett avtal om privat drift genom regler som tillgodoser målet. En fördel med en sådan lösning, anser lagrådet, är att den skulle kunna gälla ansvar för drift av även andra vårdinrättningar. Lagrådet noterar nämligen att begränsningen till enbart akutsjukhus inte förklaras.

Dessutom menar lagrådet att man kan se förslaget som en begränsning av näringsfriheten. Men den centrala frågan menar lagrådet är sambandet mellan den föreslagna begränsningen av näringsfriheten och skyddet av principerna för hälso- och sjukvården. Detta samband har enligt lagrådet inte klarlagts. Lagrådet vill veta varför principerna för hälso- och sjukvård behöver

skyddas genom en begränsning av möjligheterna att bedriva akutsjukhus i vinstsyfte. Det behövs även en analys av om förslaget är förenligt med Lagen om offentlig upphandling.

Slutligen påpekar lagrådet att det finns många möjligheter att kringgå förbudet att sälja akutsjukhus till företag med vinstintresse. Man varnar helt enkelt för svåra tillämpningsproblem och att det inte finns några sanktioner att ta till mot landsting som bryter mot ett sådant förbud.

Lars Engqvist kommenterar lagrådets yttrande i ett pressmeddelande:

– Det finns en bred folklig opinion för att de svenska akutsjukhusen också fortsättningsvis ska drivas utan vinstsyfte. Därför kommer regeringen att till riksdagen lägga fram ett förslag som förhindrar utförsäljningen av dessa sjukhus.

– Det är glädjande att lagrådet kunnat ge sina synpunkter så snabbt. Det underlättar regeringens arbete med propositionen. I detta arbete kommer lagrådets juridiska synpunkter att vägas in.

Kristina Johnson

Ny försäkring ska ge arbetslösa akademiker bättre ersättning

Från i höst ska Sacos medlemmar kunna teckna en kompletterande arbetslöshetsförsäkring. Det är klart sedan Finansinspektionen givit sitt tillstånd för verksamheten.

Försäkringen kommer att skötas av ett nytt bolag.

– Vi går omgående vidare med den formella bolagsbildningen, berättar Sacos ordförande Anders Milton.

Han räknar med att medlemmarna kommer att erbjudas försäkringen under september.

Förutsättningen är att man dels är medlem i ett Saco-förbund, dels medlem i Akademikernas erkända arbetslöshetskassa (Aea).

– Vi ifrågasätter inte den generella välfärden, men erbjuder en för många nödvändig komplettering, säger Anders Milton.

– Trots att alla betalar arbetsmarknadsavgifter på hela sin lön så ger avgiften bara skydd upp till 15 950 kronor i månaden i a-kassa.

– Försäkringen innebär att våra medlemmar kan öka sin och sina familjers trygghet.

Över nittio procent av Sacos medlemmar ligger över taket i den nuvarande a-kassan.

Taket 40 000 kronor

Taket för den nya försäkringen blir en månadsinkomst på 40 000 kronor. Ersättningen blir 80 procent av den försäkrade nettolönen, inklusive pengarna från Aea. Den betalas ut efter 20 dagar och upp till ett år.

Försäkringspremien var inte fastställd när det här skrevs. Beskedet då var att den blir klar inom kort.

En gissning från Anders Milton hamnade på mellan 80 och 180 kronor i månaden beroende på lönen. •

Ökning av prostatacancer

År 1998 fick 6 608 män diagnosen prostatacancer, vilket är nästan 700 fler än året innan.

De senaste tio åren har ökningstakten för prostatacancer varit i snitt 2,7 procent per år. Det är framför allt män över 70 år som drabbas.

Det visar statistik från Socialstyrelsen.

Den troligaste anledningen till utvecklingen är att man numera med ett enkelt blodprov kan upptäcka prostataförändringar, menar Socialstyrelsen.

Statistiken visar också en fortsatt ökning av lungcancer bland kvinnor.

Malignt melanom och övrig hudcancer ökar fortfarande för både män och kvinnor.

Bröstcancer står för 28,7 procent av de diagnostiserade cancerfallen bland kvinnor. Bröstcancer är ovanlig före 45 års ålder. •